

Saulėta, šilčiau.
Saulė teka 5:21, leidžiasi 8:14

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVIII

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Gegužio-May 27 d., 1971 m.

Kaina 15c

125

ČEKAI DEKOJA SOVIETAMS UŽ OKUPACIJĄ

EGIPTO-SOV. SĄJUNGOS DERYBOS

KAIRAS. — Egipto prezidentas Sadat pasitiko sovietų prezidentą Podgorną su šypsena, apakabinimais ir pabučiavimais. Aerodromas buvo išpuoštas raudonomis vėliavomis ir minia šaukė "Tegyvuojia Sovietų Sąjungai!", tačiau spauda praneša, kad dar 26 egiptiečiai buvo suimti ir apkaltinti planavę perversmą. Visi jie — sovietų draugai, kairiosios socialistų partijos grupės nariai. Iki šiol Egipte buvo suimta virš 200 komunistuojančių, sovietų ir egiptiečių susitikime bus bandoma išsiaiškinti, kokią reikšmę tie suėmimai turės ateities abiejų valstybių santykiams.

Kartu su prezidentu Podgornu atvyko sovietų užsienio reikalų ministras Gromyko, gynybos viceministras generolas Pavlovskis ir užsienio ekonominių ryšių komiteto pirmininkas Skačkovas, kuris atvyko anksčiau ir jau pradėjo derybas su Egipto pareigūnais.

Iš Egipto pusės derybose dalyvauja be prezidento Sadato, premjeras Fawzi, vicepremjeras ir pramonės ministras Sidky, Tautinės Asamblėjos pirm. Badaway, užsienio reikalų ministras Riad, karo ministras gen. Sadek ir ministras prezidentūros reikalams Ahmed.

Egiptui reikalingi sovietų ginklai, ekonominė parama ir politinė, tarptautinės diplomatijos parama. Egipto laikraštis "Al Ahram" jau paskelbė, kad sovietų delegacija pažadėjo toliau remti Egiptą ir padėti jam išlaisvinti Izraelio okupuotas arabų žemes.

Reikia atsiminti, kad šis sovietų apsilankymas buvo organizuotas Egipto prezidento Sadato. Jam, matyt, yra reikalinga parodyti Egiptui žmonėms, ypač kariuomenei, kad nežiūrint jo pradėtų valymų įstaigose ir arabų socialistų partijoje, santykiai su sovietais liko nepasikeitę. Jei sovietai atimtų savo paramą Sadatui, jam būtų labai sunku išlaikyti valdžioje ilgą laiką.

Kremlius reikalinga parodyti visiems arabams, kad sovietai neatsisako savo paramos vien dėl to, kad Egipte buvo nuskriausti keli sovietų draugai. Sovietų vyriausybė bandys išlaikyti diplomatinę iniciatyvą Viduriniuose Rytuose, kur ją bandė perimti Amerika su valstybės sekretoriaus Rogers apsilankymu.

Rusų SST lėktuvus Paryžiaus parodoje

MASKVA. — Amerikos senatui nubalsavus atimti lėšas didžiajam transporto lėktuvui SST statyti, sovietai jau siūnia savo SST ir Paryžiaus aviacijos parodą. Sovietų TU-144 iš Maskvos į Paryžių galės nuskristi per 90 min. Čekoslovakijoje apie to lėktuvu nusileidimą Pragoje buvo iš anksto pranešta ir minios žmonių susirinko į aerodromą jo pamatyti.

Sovietų spauda garsina savo didįjį keleivinį lėktuvą, norėdama jį parduoti užsienio bendrovėms. Jis garsinamas ir užsienio aviacijos žurnaluose. Lėktuvas gali vežti 120 keleivių, skristi 1500 mylių per val. greičiu virš 4000 mylių distancijas. Lėktuvui reikia 8,800 pėdų nusileidimo tako. Lėktuvą valdo trijų žmonių igula.

BEIRUTAS. — Irako valdžia konfiskavo buvusią Amerikos ambasadą Bagdade. Irakas sumokėjo 28,000 dol. kompensaciją per Belgijos ambasadą, kuri prižiūri Amerikos interesus Irake.

IŠ VISO PASAULIO

ČIKAGA. — Pirmadienio naktį netikėtai susitiko du lietuviai Western Springs kelyje. Automobilis, vairuojamas Elizabeth Virkus, 49 m., sustojo prie pasisukimo į kairę, tačiau iš užpakalio į jį trenkė kitas automobilis, vairuojamas Michael Campbell, 24 m., girtas soferio. Virkus automobilis išlėkė į kelią ir į jį trenkė Bruno Wainorio mašina. Žuvo Virkus ir jos 14 m. duklė, o Campbell pasodintas į kalėjimą. Jo draugas buvo sužeistas. Wainoris nenukentėjo.

YUBA CITY. — Kalifornijos vaismedžių soduose policija rado 9 žiauriai nužudytų žemės ūkio darbininkų lavonus. Ieškoma dar daugiau nužudytų ir soduose negiliai užkastų žmonių. Suimtas 37 m. Juan Corona, darbininkų kontraktorius. Nužudymų motyvai dar nežinomi.

SYDNEJUS. — Australijos lėktuvų bendrovė sumokėjo 560,000 dol. asmeniui, kuris pranešė, kad tik pakilusiame lėktuve su 100 asmenų yra padėta bomba, kuri automatiškai sprogs, kai lėktuvas pasieks 20,000 pėdų aukštį. Piktadario pranešime raštu buvo pasakyta, kur atvežti pinigais, kuriuos atvežus bus nužudyta, kur bomba padėta ir kaip ją išardyti. Lėktuvas buvo skubiai sugrąžintas į žemę. Bendrovė, pasitarusi su policija, susiskolino iš bankų pinigų ir juos nuvežė į nužudytą vietą. Žmogus pasiėmė lagaminus su pinigais nuvažiavo. Lėktuvui nusileidus, jokios bombos nerasta.

SAN FRANCISCO. — Saudi Arabijos karalius Faisalas su 60 palydovų pradėjo vizitą Amerikoje.

ISTANBULAS. — Turko policija suėmė studentą Nahit Torę, kuris buvo ieškomas ryšium su Izraelio konsulo nužudymu.

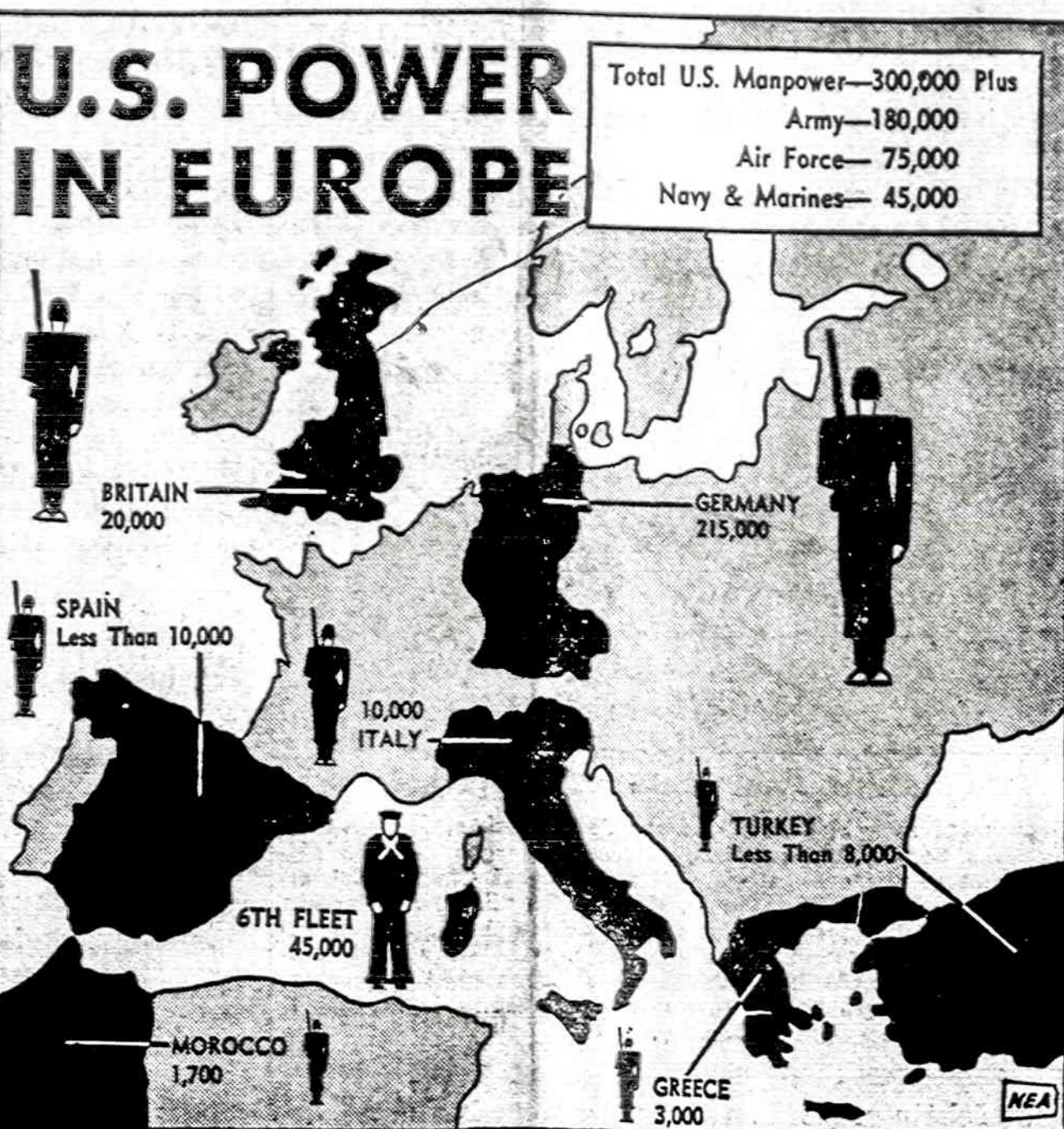
WASHINGTONAS. — Darbo departamentas skelbia, kad apie 30% visų Amerikos motinų, turinčių vaikus iki 6 metų amžiaus, dirba arba ieško darbo. Prieš 10 metų tokių motinų buvo 19%.

HUE. — Pietų Vietname, protestuodamas prieš karą, susidėgino 16 metų studentas, palikęs 16 laišku, kuriuose aiškina savo nusistatymą prieš karą.

Meto granatas

SEOLAS. — Amerikos kariuomenės vadovybė P. Korėjoje paskyrė 1,000 dol. atlyginimą tam, kas padės išsiaiškinti, kur dingo 68 granatos iš vieno kariuomenės dalinio. Praėjusį savaitgalį buvo keli granatų sprogimai, kuriuose buvo sužeistas vienas amerikietis kareivis ir trys korejiečiai civiliai, dirbą kariuomenėje.

Karinė vadovybė tiria raportus, kad juodi kareiviai meto granatas į baltus karininkus ir kareivius.

Šiame žemėlapyje parodomos Amerikos bazės Europoje ir Viduržemio jūros laivuose. Jau 25 metai kai Amerikos kareiviai saugo Europos valstybes nuo bolševikinio imperializmo.

TARPTAUTINĖ AVIACIJOS PARODA

PARYŽIUS. — Šiandien Paryžiuje atidaroma tarptautinė aviacijos paroda, kurioje dalyvauja pirmą kartą ir du supersoniniai transporto lėktuvai: sovietų TU-144 ir prancūzų-britų Concorde. Prieš parodą abu šie lėktuvai pasirodė viešumoje. Sovietų lėktuvus, vairuojamas pilotu Eduard Elian, atskrido į Paryžių per Pragę. Lėktuvas skridęs labai lėtai, nes nenorėjęs socialinės sprogimais išgąsdinti Vokietijos ir Prancūzijos gyventojų. Prancūzų-britų Concorde prieš parodos atidarymą atliko bandomąją kelionę, nuskridamas iš Paryžiaus į Senegalį, 2,800 mylių, per dvi val. 25 min. Parodoje dalyvauja sovietų konstruktorius Andrei Tupolev, atskridęs su kitais nauju lėktuvu.

Abu didieji lėktuvai yra labai panašūs, todėl prancūzai kalba, kad sovietai panaudojo jų konstruktorių planus, ką sovietai griežtai paneigia. Susidomėjimas tais supersoninio greičio lėktuvais yra didelis, dalinai ir dėl ginčų, kurie vyko Amerikoje dėl panašaus lėktuvo statybos. Kaip žinoma, kongresas atsisakė duoti lėšų šitokio lėktuvo statybai.

Prie sovietų TU-144 stovi stipri prancūzų sargyba, nes policija gavo grasinimą, kad sovietų lėktuvą susprogdinti rengiasi žydų zionistų organizacija, keršydama už žydų teismus Sovietų Sąjungoje.

Aviacijos parodoje bus parodyta apie 600 lėktuvų. Amerikiečiai turi išstatę savo didįjį Boeing — 747 ir "C-5" Galaxy, kuriame telpa 600 keleivių. Be to, bus išstatyti McDonnell Douglas DC-10 su trim motorais ir daug kalbų sukėlęs Lockheed Tristar, kurio motorus begaminama bankrutavę britų Rolls Royce bendrovė. Be lėktuvų Amerika išstatė parodoje savo Apollo 12 kapsulę, kuri buvo mėnulio paviršiaus akmenų. Sovietai parodo erdvėlaivio Sojuz ir Lunochodo modelius.

Aviacijos parodoje dalyvauja 16 valstybių su 170 tipų įvairių karinių ir civilinių lėktuvų modeliu. Parodon suvažiuoja lėktuvų linijų bendrovių vadovai, kariniai aviacijos ekspertai ir pramonės paslapčių šnipai. Bendrovės jau apžiūrinėja supersoninius lėktuvus, kurie ateityje gali suvaidinti oro susisiekimą maldelę reikšmę. Sovietai savo TU-144 parduoda už 20 mil. dol., o prancūzų-britų lėktuvus kainuos 27 mil. dol.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Senatas vakar svarstė, kuriam laikui pratęsti karinės tarnybos prievolę: vieneriems metams ar ilgiau.

◆ Mississippi buvo persauta jauna negrė mergaitė. Policija suėmė tris baltus vyrus.

◆ Pietų Afrikoje vienoje nelaimėje sudužo trys lėktuvai ir užsimušė 11 pilotų.

◆ Turkijoje per dvi savaites jau trečią kartą drebėjo žemė, su gaudindama daug pastatų. Šeštadienį įvykusiam drebėjime žuvusių jau suskaičiuota 852.

◆ Argentinoje paskelbta, kad Amerika parduos Čilės vyriausybei 12 ar 15 F-5 karo lėktuvų už 30 mil. dol.

◆ Staigus potvynis ištiko Oregono miestą Heppner, sužalota daug namų ir kelių.

Siūlo Malaizijai užmegzti ryšius

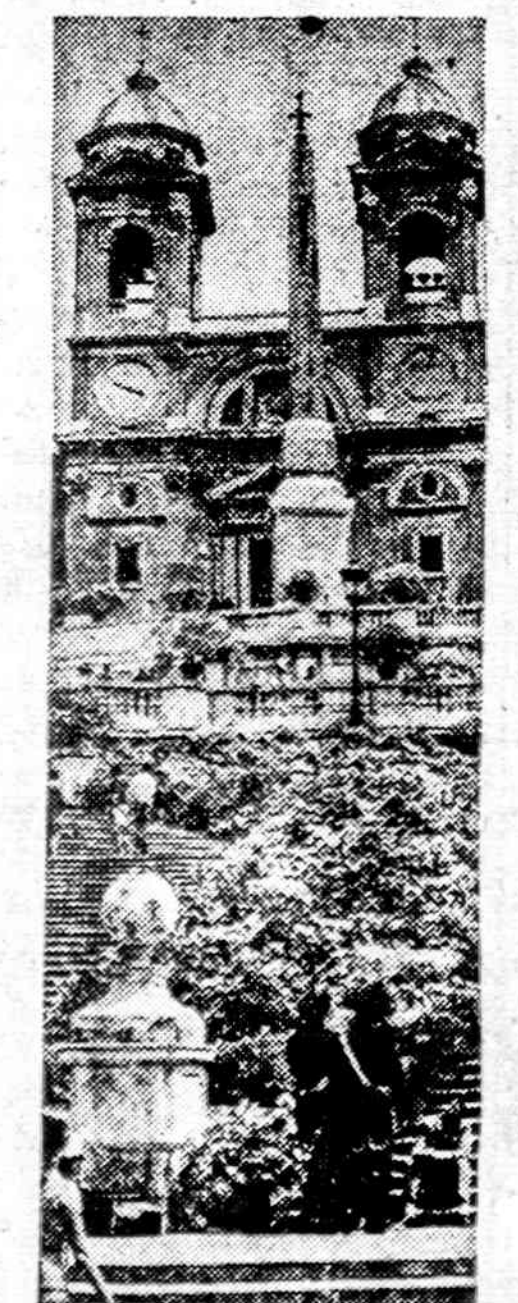
KUALA LUMPUR. — Komunistinė Kinija pasiūlė iš Malaizijos atvykusiai prekybos delegacijai užmegzti diplomatinius ryšius su Malaizija. Nutarta padidinti prekybą.

Malaizijos premjeras pradėjo vesti Kinijos draugiškesnę politiką ir praėjusį kartą neabsavo prieš Kinijos įsileidimą į Jungtines Tautas, bet balsavime nedalyvavo. Nors Malaizijos praneityje komunizmas kraštui daug pakenkė, tačiau vyriausybė maldelę reikšmę. Sovietai savo TU-144 parduoda už 20 mil. dol., o prancūzų-britų lėktuvus kainuos 27 mil. dol.

Teisėjas nutraukė "panterų" bylą

NEW HAVEN. — Jury komisija, kuri negalėjo susitarti Juodųjų Panterų vado Bobby Seale ir negrės Ericka Huggins byloje dėl sprendimo, buvo paleista ir teisėjas panaikino bylą. Moteriškė buvo tuoj paleista, o Bobby Seal paliktas kalėjime, nes jo dar laukia bausmė už Čikagos teismo paniekinimą 1969 m. Jis gali būti paleistas už piniginių užstatą, kuris dar nustačius.

Teisėjas paskelbė, kad byla nutraukiama todėl, jog nėra vilties sudaryti naują, objektyvią jury komisiją. Pirmąją sudaryti užtruko keturi mėnesiai, teko apklausti 1,500 kandidatų. Abu kaltinamieji buvo kalėjime jau virš dviejų metų. Jie buvo kaltinami Alex Rackley pagrobimu ir nužudymu 1969 m. gegužės mėn.

Roma visada yra gražus miestas, o ypač pavasarį. Čia matomi Ispanų laiptai, kurių viršuje stovi Trinita Dei Monti bažnyčia. Laiptai apsidinti žydinčiomis azalijomis.

“ČEKOSLOVAKIJOS TAUTINĖ GYVYBĖ ĮMANOMA TIK - KARTU SU SOVIETAIS”

PRAGA. — Čekoslovakijos komunistų partijos gerokai pavėluotame kongrese partijos vadus Husakas apžvelgė sunkų kelią, kurį čekoslovakų partija turėjo nueiti per laikotarpį nuo paskutinio kongreso — 13-tojo, kuris įvyko 1966 m. "Tarptautinė pagalba buvo reikalinga nugalėti dešiniojo sparno oportunistų ir socializmo priešų jėgas". Husakas dėkojo Sovietų Sąjungai, jos vyriausybei, jos partijai ir "Tamtai asmeniniui, drauge Brežneve", atsisukdamas į čia pat garbės prezidiume sėdintį Brežnevą, kalbėjo Husakas. Pilna salė čekoslovakų ilgai plojo ir šaukė: "Tegyvuojia Sovietų Sąjungai". Plojo čekų komunistai, plojo svečiai Janos Kadar iš Venrijos, Todor Živkov iš Bulgarijos, plojo ir du naujieji komunistų vadai: Lenkijos Gierekas ir Rytų Vokietijos Honeckeris.

Pietų Vietnamą teks ilgai remti

SAIGONAS. — Senatorius Jacob Javits lankosi Pietų Vietname, kur jis patyrė iš vietnamiečių pareigūnų ir iš amerikiečių, kad su kariuomenės išvežimu Amerikos uždaviniai Vietname nepasibaigs, nes teks duoti Saigono vyriausybei apie 2 milijardų dolerių per metus ekonominei ir karinei paramai.

Vietnamo vyriausybės nariai įtikino senatorį, kad be ekonominės paramos P. Vietnamas žlugtų ir neatlaikytų komunistų spaudimo. Sen. Javits pareiškė viltį, kad JAV kongresas ir visuomenė sutiks skirti Vietnamui paramą.

Saigonas atiduoda savo belaisvius

SAIGONAS. — Pietų Vietnamo vyriausybė priėmė komunistų sąlygas karo belaisvių paleidimui. Saigonas turės nugalbėti 570 sužeistų ar sergančių belaisvių civiliniais laivais į jūrą, kur juos paims komunistų laivai. Nors paleidžiami belaisviai yra visi kareiviai iš šiaurės Vietnamo, Hanojaus valdžia jų taip nevadina, bet sako, kad tai "Vietnamo patriotai". Hanojus nepripažįsta siunčias kariuomenę į Pietų Vietnamą.

Hanojus pasiūlė paimti belaisvius birželio 4 d. ir pažadėjo karo paliaubas 18 mylių spinduliu nuo tos vietos, kur susitiks pietų ir šiaurės Vietnamų laivai.

Žydai skundžia savo tautiečius

MASKVA. — Rygos žydų teisės prokuroras pristatė liudijimus iš anksčiau nuteistų žydų grupės. Leningrado žydai sako palaikę ryšius su Rygos žydais ir gaudavę iš jų įvairius prieš sovietų valdžią nukreiptus leidinius. Vienas Leningrade nuteistas gruodžio mėn. teisme žydas papasakojo, kaip jis su dabar teisiamuoju Rygos gyventoju nuėjęs į pajūrį ir ten iš smėlio kopos iškasęs lagaminą su atsisaukimais, gautais iš Izraelio.

Bombos Š. Airijoje

BELFASTAS. — Šiaurinėje Airijoje didelis sprogimas sugriovė policijos įstaigą, kur sprogimo metu žuvo vienas britų kareivis ir buvo sužeistas 21 asmuo, jų tarpe 8 policininkai ir trys vaikai. Kitas sprogimas su-

šiuo suvažiavimu čekų komunistai švenčia partijos 50 metų sukaktį, todėl savo kalboje Husakas apžvelgė visą partijos praeitį ir pareiškė, kad partitis parodžiusi, jog Čekoslovakijos tautinė egzistencija įmanoma tik glaudžiuose ryšiuose su Sovietų Sąjunga. Toks esąs ir jo gilus įsitikinimas.

Idomu, kad Husakas pasmerkė ne tik Dubčeką laikų klaidas, nes dešiniojos jėgos jau buvo suaktyvius dar prieš Dubčeką atėjimą į valdžią. Jos turėjusios savo rankose spaudą ir radiją ir suklaidinusios partiją ir darbininkų klase. Husakas tačiau pasmerkė ir prieš Dubčeką buvusį Novotný, kurio vadovybėje nebuvo laikomasi leninistinio idėjų.

Husakas padėkojęs sovietams už okupaciją, nurodė, kad ši parama Čekoslovakijoje neleidusi išsivystyti civiliniam karui, kontrrevoliucijai ir apgynusi socializmo laimėjimus. Husakas pridėjo, kad sovietų vadai ir kitos socialistinės šalys suprato Čekoslovakijos komunistų rūpestį, išgirdo daugelio čekoslovakų komunistų šauksmą ir atėjo paramon. Iki šiol niekad dar nebuvo paskelbta, kas prašė sovietus atsiųsti kariuomenę ir įžengti į Čekoslovakiją. Žinoma tik, kad pats Husakas sovietų neprasė. Prezidentas Ludvik Svoboda 1968 rugpjūčio 21 d. pareiškė, kad "invasijos jėgos peržengė Čekoslovakijos sieną be konstitucinės vyriausybės sutikimo". Dabar ir jis jau dėkoja sovietams už "pagalbą".

New Yorkas varžo šalpos dalinimą

ALBANY. — New Yorko senatas po karštų debatų patvirtino įstatymą, kuris net privedė prie dviejų atstovų susikirtimo ir vieno išsukimo į dvikovą. Įstatymas leidžia vietinėms šalpos įstaigoms neduoti šalpos asmenims, kurie New Yorko valstijoje neišgyveno vienerių metų.

Tokiems naujokams šalpos įstaigos galės duoti tik priešpiečius ir bilietą atgal į namus, iš kur šalpos prašytos atvažiuoti. Manoma, kad šį įstatymą gubernatorius Rockefelleris pasirašys.

PARYŽIUS. — Prancūzijoje pasibaigė tris savaites užtrukęs Renault automobilių fabriko streikas.

griovė protestantų salę, kurioje žmonių aukų nebuvo.

Š. Airijos premjeras paskelbė, kad britų kareiviams yra duotas leidimas šauti į kiekvieną, kuris turi ginklą arba įtartina elgtis.

KOVA DEL ERDVYU NEPRIKLAUSOMYBES LAIKOTARPY

Rašo JUOZAS KRYGERIS

(Pabaiga)

SKLANDYMAS

Be modelizmo, savo darbų apimtyje, LAK dar rūpinasi ir sklandymu. Sklandymas, tai skridimas lėktuvu neturiniu motoru. Savaine kyla klausimas, kokia nauda iš tokio lėktuvo? Tačiau arčiau susipažinę su sklandymu, suprasime jo naudą.

Lėktuvo pastatymas ir jo eksploatacija gana brangiai, netgi labai brangiai kaštuoja. Taigi pirmiausia tenka išspręsti ekonominio problema. Šios problemos tinkamas išsprendimas ir privertė žmogų pagalvoti ir surasti būdą skristi panašiai kaip paukštis (atsiėit be motoro) ir tuo išvengti sau išlaidų. Štai kai kurie paukščiai, ištiesę sparnus, ramiai skrenda išsilaikydami ore kartais labai ilgą laiką. Atseit, atmosferoje vyksta tokie reiškiniai, kuriuos panaudodami paukščiai įgyja gali- mybę ilgai išsilaikyti ore, ne- panaudodami jokios pašalinės jėgos. Tie reiškiniai atmosferoje yra: sraigtas ir oro srovės. Vėjas pūsdamas žemės pavir- šium, susiduria su miškais bei kalnagubiais ir dėl to atsiranda gana stipri kylanti srovė. Vienok pastebima, kad kartais nesant nei mažiausio vėjo iš- ryto pradėda erdvėje atsirasti balti kamuoliukai debesys. Tų debesų formavimasis ir yra priežastis kylančių oro sro- vių, kurios atsiranda saulei

kaitinant žemės paviršių. To- kiomis kylančiomis srovėmis ir naudojasi paukščiai. Žmogus pamėgdžiodamas paukščius pa- sistatė sau sklandytuvą ir jį pats išlipo. Pastatyti sklandy- tuvą daug nekaštuoja.

Pastatius sklandytuvą, rei- kėjo žmogų išmokyti tuo sklan- dytuvu naudotis. Tuo tikslu 1932 m. Pažaislyje buvo įsteig- ta sklandymo mokykla, kuriai vadovavo karo lakūnas leit. Radvenis. LAK ieškodamas sklandymo mokyklai vietovės tinkamesnės panaudojimui at- mosferinių sąlygų. 1933 m. sklandymo mokyklą iš Pažais- lio perkėlė į Nidą. Čia sklan- dytojai įgijo visas reikalingas patyrisio sklandytojo savybes. Tenka pastebėti, kad baigu- siam sklandymo mokyklą, 60% sutrumpėja laikas parengti jį motorinio skraidymo lakūnu pilotu. Visa eilė valstybių rei- kalauja, kad kandidatas į avi- acijos mokyklą, būtų baigęs sklandymo mokyklą. Toki pat reikalavimai buvo statomi kandidatams į aviacijos mo- kyklą, ir Lietuvoje.

Sklandymas Nidos mokyk- loje buvo pastatytas labai aukš- tai, ką parodo sekantieji pa- vyzdžiai: 1925 m. VI. 6 d. av. Mjr. Pyragius nusikandė iš Ni- dos į Palangą — 75 km. ir pa- kilo iki 1.500 m. 1936 m. VI. 16 d. av. Mjr. Pyragius, sklandy- tuvą išsilaikė ore 22 val. 36 min. tuo užimdamas antrą vie- tą pasaulyje ir pastatęs Lietu- vos rekordą.

Ši trumpa sklandymo istori- ja nepriklausomybės laikotar- py, lai bus paskatinti sklan- dytojams lietuviams išsivijoje. Tenka labai apgailestauti, kad neturim tikslių oficialių duo- menų apie lietuvių sklandyto- jų pasiekimus okupuotoje Lietuvoje. Nida šiuo metu, rodos, yra draudžiamoje zo- noje.

Apie Lietuvos sklandytojų pasiekus rezultatus buvo skel- biama ne tik Lietuvos spaudoje, bet ir užsienio. Sklandy- mo pionieriais Lietuvoje ten- ka laikyti: Av. Mjr. Pyragių, av. leit. Radvenį ir civ. lakūną Gysą. Tektų paminėti dar visą eilę pasižymėjusių sklandyto- jų, bet tuomet reikėtų žvelgti į tolimą praeitį. Visi pasiekti sklandymo rekordai yra atžy- mėti oficialiuose šaltiniuose.

LIETUVOS SAULIŲ S-GOS AVIACIJA

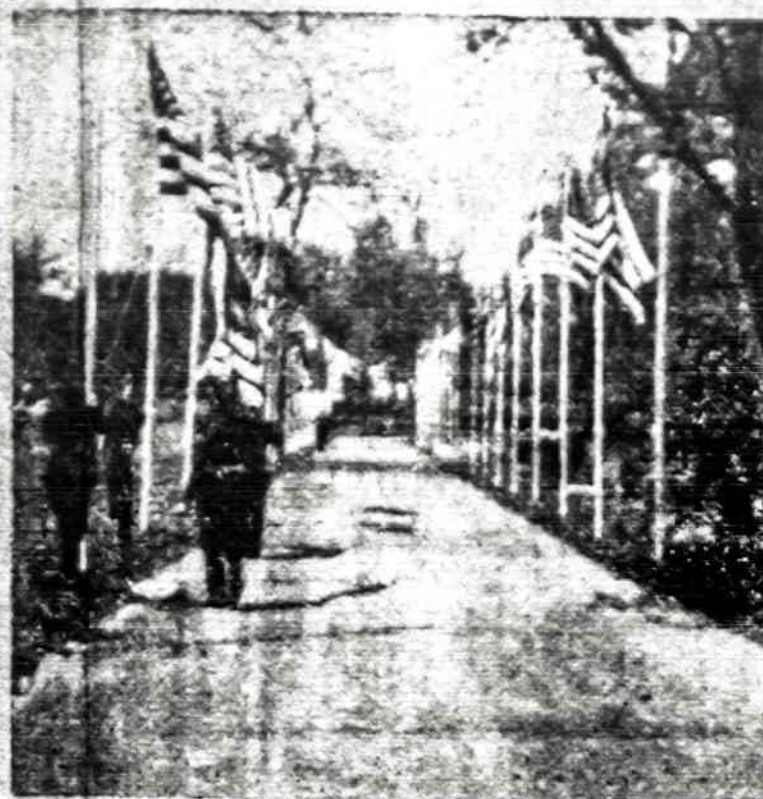
Išvardinus visus civilinės aviacijos padalinius, tenka dar paminėti ir Lietuvos Sauli- Ų Sąjungos aviaciją. Nors LAK ir saulių aviacija savo gy- venvietėje buvo artimiausi kaimynai, bet pažintis buvo silpna. „Kepurinė“.

Priežastis buvo ta, kad karo aviacija visą savo dėmesį nu- kreipė į LAK, iš kurio laukė sau reikalingų rezervų karo metu. Saulių aviacija tokių re- zervų neturėjo ir negalėjo pa- ruošti. Šiuo atžvilgiu saulių aviacija karo aviacijai buvo nereikšminga: I. dėl savo per- sonalines sudėties ir 2. dėl lėk- tuvų stokos. Jeigu patikėti da- vniais paskelbtais Tremties Trimitu, tai saulių aviacijoje kandidatų persvarą turėjo mo- terys. Iš moters iš viso lakūnas abejotinas, juo labiau, karo lakūnas. Priežastis: stoka fi- zinės ištvermės. Bet kad mote- rys šaulės domėjosi aviacija, reikia tokį reiškinį skaityti ne tik girtinu, bet ir pagariu. Gy- venimas skiria moteriai parei- gas, visai kitas negu vyras.

Saulių aviacija savo praei- ty yra padariusi eilę klaidų. Didžiausia klaida buvo ta, kad pervėlai susiprato saulių avia- ciją sukurti. Esu šaulys nuo 1925 m. ir buvęs 7-los rinkti- nės štabo narys, o tik 1932 m. LAK dėka turėjau galimybės į Tarptautinės Aeronautikos Fe- deracijos įgaliotų asmenų gau- ti lakūno piloto vardą ir liudi- jimą. Kur iki to laiko buvo saulių aviacija? Ja tuomet nie- kas ir nesidomėjo. Pagaliau 1937 — 1938 m. laikotarpy te- ko, išgirsti ir apie saulių avia- ciją, kurios sudėtyje buvo ir moterys. Lėktuvų turėjo vo- kiečių gamybos „Klem“ vos po

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

Iškilmingai atidaryta Vėliavų Alėja

Vėliavų Alėja
Lietuvių Tautinėse kapinėse

Lietuvių Tautinės Kapinės pasipuošusios laukia Kapų Puošimo Dienos, kuri įvyksta ateinančią pirmadienį gegužės 31 dieną.

Praeitą sekmadienį įvyko iš- kilmingas Vėliavų Alėjos atidarymas, dalyvaujant karo veteranų lietuvių postams, kaimynai, bet pažintis buvo silpna. „Kepurinė“.

Priežastis buvo ta, kad karo aviacija visą savo dėmesį nu- kreipė į LAK, iš kurio laukė sau reikalingų rezervų karo metu. Saulių aviacija tokių re- zervų neturėjo ir negalėjo pa- ruošti. Šiuo atžvilgiu saulių aviacija karo aviacijai buvo nereikšminga: I. dėl savo per- sonalines sudėties ir 2. dėl lėk- tuvų stokos. Jeigu patikėti da- vniais paskelbtais Tremties Trimitu, tai saulių aviacijoje kandidatų persvarą turėjo mo- terys. Iš moters iš viso lakūnas abejotinas, juo labiau, karo lakūnas. Priežastis: stoka fi- zinės ištvermės. Bet kad mote- rys šaulės domėjosi aviacija, reikia tokį reiškinį skaityti ne tik girtinu, bet ir pagariu. Gy- venimas skiria moteriai parei- gas, visai kitas negu vyras.

Saulių aviacija savo praei- ty yra padariusi eilę klaidų. Didžiausia klaida buvo ta, kad pervėlai susiprato saulių avia- ciją sukurti. Esu šaulys nuo 1925 m. ir buvęs 7-los rinkti- nės štabo narys, o tik 1932 m. LAK dėka turėjau galimybės į Tarptautinės Aeronautikos Fe- deracijos įgaliotų asmenų gau- ti lakūno piloto vardą ir liudi- jimą. Kur iki to laiko buvo saulių aviacija? Ja tuomet nie- kas ir nesidomėjo. Pagaliau 1937 — 1938 m. laikotarpy te- ko, išgirsti ir apie saulių avia- ciją, kurios sudėtyje buvo ir moterys. Lėktuvų turėjo vo- kiečių gamybos „Klem“ vos po

ar organizacijų vardai. Tomis vėliavomis mūsų veteranai at- liko garbingą darbą kapinėms. Per Kapų Puošimo Dieną visa ši alėja šlamės plėvesuojancio mis naujomis vėliavomis.

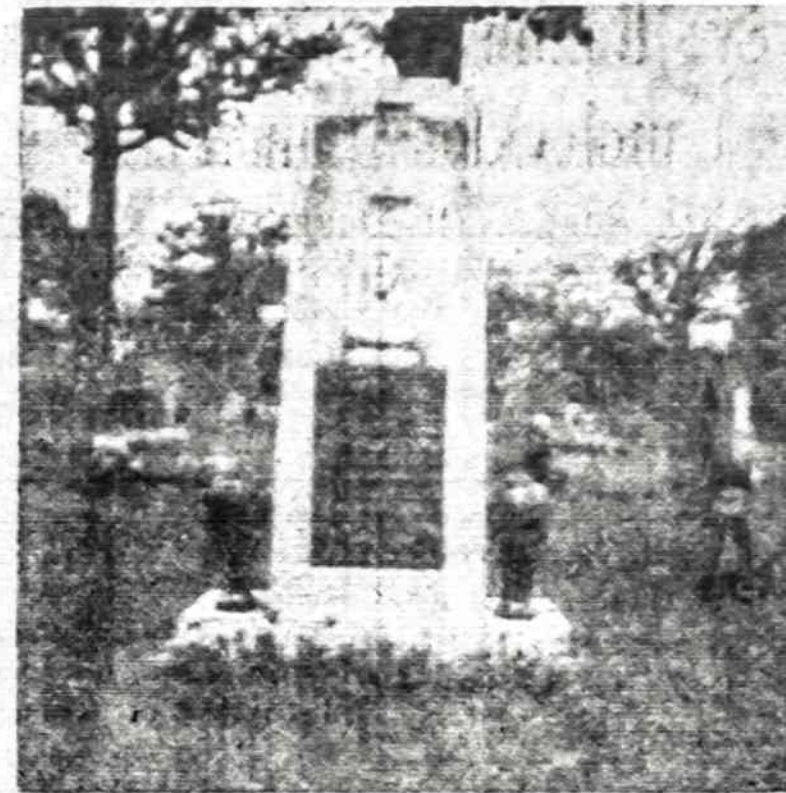
Mūsų Tautinės Kapinės be- perdėjimo yra lietuviškiausią vietą visoje Amerikoje. Tai grynai lietuviškas miestas, kur perdėjimo yra lietuviškiausią tose pačiose vietose „gyvena“ tūkstančiai lietuvių ir lietuvi- ūių ir šimtai gerų geriausių pa- žįstamų, draugų, o daugeliui ir giminių.

Lietuvių Tautinių Kapinių steigėjai yra nusipelnę didelės padėkos, kad surado kapinėms šią vietą su švelniomis kalvelėmis, puikiais žuolais ir prie- pat miškų saugonių, kas pa- čioms kapinėms teikia tikros poilsio vietos — parko vaizdą.

Lietuviai verti gero vardo jau vien dėl to, kad myli savo mirusius ir męsta švarą. Liet. Tautinės Kapinės galėtų di- džiuotis esama tvarka ir lan- kymu. Praeitą sekmadienį vi- sos kapinės buvo „pilnos“ gy- vųjų, kurie rėvėjo, genėjo, gėles sodino ir laistė, savo čia įilsinčių artimųjų kapus puosė, taip, kad ateinančią Kapų Puošimo Dieną daugumai dar- bas bus baigtas ir bereiks tik kapus aplankyti, su savaisiais atsisakytais valandėlę, kita drauge pabūti, ir apie savo ateitį padūmoti...

Labai daug priklauso nuo aplinkos ir jos užlaikymo. Chi- cagos Lietuvių Tautinės Kapi-

nės yra tokia sava, artima ir nebaugu visam laikui apsigy- jauki vieta, kurioje nė kiek įventi.

Dr. Vinco Kudirkos paminklas
Lietuvių Tautinėse kapinėse

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos „Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija“ yra veidrodis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais irisotos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50. Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną asmeniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų. Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą. Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir pasiskaityti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos pasiskaitymams nupirkti Antano Rūko para- šytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą - Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžiugins kiekvieną, kas jį atsimeina ir pa- žinojo, o naujesiems, ateiviams, jaunimui. rašytojo A. Rūko lengvas, vaizdus gražia literatūrine forma pasakoji- mas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išsiviję švie- suolių gyvenimu ir jų kieta, ideologinė veikla.

Antanas Rūkas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Ame- rikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.

GAUNAMA „NAUJENŲ“ ADMINISTRACIJOJE

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mė- nesio pirmos.

6%

PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000, OR MORE,
2 YEAR MATURITY

5%

UNIVEST TAUPYMO
SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, ILL. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY

5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY

5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.

Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$7.00 per 3 months. In other USA localities \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per three months; Canada \$22.00 per year; other countries \$23.00 per year.	
15 cents per copy, 15 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$7.00
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Maskva rengiasi daryti "nuolaidas"

Paskutiniai žinių agentūrų pranešimai sako, kad Sovietų Sąjunga yra pasiruošusi daryti "nuolaidas" vakarams ir ieškoti būdų taikiai sugyventi. Brežnevus suvažiavusiems komunistams pasakė, kad Maskva norinti taikos pasaulyje, o dabar tie jo pageidavimai žengiami konkrečiais žingsniais į "taikų sugyvenimą".

Pirmuoju sovietų valdžios žingsniu "į taiką" yra sovietų valdžios pranešimas Amerikos, britų ir prancūzų ambasadoriams, kad sovietų valdžia yra pasiruošusi daryti "nuolaidas" vakarams dėl Berlyno. Rusai yra pasirodę imti atsakomybę dėl susisiekimo su Berlynu. Iki šio meto rusai patarė Vakarų Vokietijai ir Vakarų sąjungininkams tartis su Rytų Vokietijos valdžia dėl susisiekimo, o dabar jie pakeitė savo nuomonę. Sąjungininkai norėjo pirma susitarti dėl Vokietijos taikos, o tik tai vėliau jie sutiktų tartis kitais Vokietijos reikalais, tuo tarpu Sovietų Sąjunga nenori tartis dėl Vokietijos taikos, bet reikalauja, kad būtų pripažintos dvi Vokietijos ir kad Rytų Vokietija turėtų visas suverenines valstybės teises. Sąjungininkai nenusileido, todėl Maskva pasiskelbė, kad ji darysianti "nuolaidas". Reikėtų pirma iširti, kokios bus tos "nuolaidos".

Bet pirmuosius rusų "nuolaidų" šūvius paleido Egipto prezidentas Anwar Sadatas. Nesulaukęs iš Maskvos jokio pranešimo, jis pradėjo vartyti iš ministerijų ir atsakomųjų valstybės įstaigų artimiausius sovietų valdžios bendradarbius. Jis išvertė ne tik krašto apsaugos ministrą Fawzi, bet paleido vidaus reikalų ministrą Gomaan ir dar penkis svarbius ministrus. Prezidento pyktis buvo toks didelis, kad jis nesitenkino vien atleistų ministrų namų areštu. Padaręs pakaitas Egipto karo vadovybėje ir įsitikinęs, kad kariuomenė jo klausys, prezidentas Sadatas iš namų areštą ne tik krašto apsaugos ministrą, bet visus kitus ministrus perkėlė į kalėjimą ir įsakė prokurorui užvesti jiems bylas.

Šiais prezidento Sadato veiksmais nustebo ne tik užsieniečiai, bet ir sovietų ambasadorius Egipte Vinogradovas, sovietų karo jėgų viršininkas, gen. Okuniovas ir labiausiai nustebo slaptos sovietų policijos bevardis viršininkas. Pradėjo sklisti gandai, kad prezidentas labai užpykęs ant vidaus ir karo ministrų už klausymą prezidento pasikalbėjimų telefonu. Prezidentas manė, kad jis turi teisę laisvai kalbėti su žmonėmis įvairiais

PRANCIŠKONISKA TOLERANCIJĄ

"Bičiulių" organizacijos, inžinieriai ir atskiri nariai kartoją be perstojo savo toleranciją, pasiukojimą bendriesiems reikalams, modernizaciją, geriausius linkėjimus kitoms institucijoms, vienybės reikalingumą, sugyvenimą ir pan. Tačiau juo toliau, juo mažiau emigracijos visuomenė tiki tokiais "bičiuliškais" pareiškimais, ypač, kad jų elgesys dažnai tiems gražiesiems "principams" yra diametriškai priešingas. Jau eilė metų jie kalbą apie krikščionybę, tačiau gražaus žodžio neranda hierarchijai. Lietuvių Bendruomenė negali pagrįsti, tačiau daro visa, kad ją padarytų savo grupės vasa. VLIKo pirmininką pagirta, tačiau pa

valstybės reikalais, tuo tarpu Egipto gyvenimo tikrovė buvo visai kitokia. Aplinkui besisukinėjantieji bendradarbiai prezidentą sekiojo ir klausėsi kiekvieno jo žodžio. Iki šio meto nebuvo jokio oficialaus pranešimo, ką vidaus ir krašto apsaugos ministrai nugirdo, bet aiškėja, kad tas klausymas buvo daug geriau organizuotas, negu pradžioje atrodė. Apie Artimuosius Rytus gerai informuotas laikraštėninkas Joseph Alsop iš Washingtono sindikatuotiems dienraščiams išsiuntinėjo tokią žinią:

"Kiekvienas žodis, pasikeistas tarp Valstybės sekretoriaus William Rogers ir Egipto prezidento Anwar Sadat; visos kalbos tarp Sadato ir artimiausio Rogers pavaduotojo Joseph Sisco; beveik visi mėnesiai vykę svarbiausieji įtakingesniųjų egiptiečių pasitarimai su vietoje esančiu JAV atstovu Donald Bergus, — visi šie pasikalbėjimai buvo sovietų rankose kelios valandoms juos pabaigus". (Chicago Sun - Times, 1971 m. geg. 26 d. 72 psl.).

Prezidentas Sadat, padėjęs į kalėjimą apie porą šimtų aukštųjų pareigūnų, įsakė 12 vokiečių elektronikos inžinierių tuojau išvažiuoti iš Egipto. Pasirodo, kad vidaus reikalų ministras, prezidentui išvažiuojant iš Kairo valstybės reikalais, apstatė mikrofonais kiekvieną prezidentūros kambarį ir rekordavo kiekvieną prezidentūroje ištartą žodį. Visi prezidento pasikalbėjimų kaspinėliai ėjo ne tik pačiam vidaus reikalų ministrui, bet ir sovietų žvalgybos agentams, parūpinusiems elektronikos specialistus vokiečius.

Diplomatai negali išspręsti mįslės, kodėl sovietų valdžia padarė tokias dideles nuolaidas Egipto prezidentui? Kiekvienoje valstybėje, kur sovietų karo jėgos ir slapta policija įkėlė savo koją, rusai neleido taip lengvai šalinti iš atsakomųjų pareigūnų sovietų valdžios bendradarbių, tuo tarpu Egipte prezidentas Sadatas ne tik apvalė vienintelę politinę partiją nuo Maskvos šalininkų, bet iš krašto apsaugos ir vidaus reikalų ministerijų pavarė visus sovietų šnipus ir "kultūrinis bendradarbius". Kiekvienam aišku, kad Egipto kariuomenė yra apginkluota, aprengeta ir maitinama nuo Rusijos gyventojų nutrauktais javais ir drabužiais, o vis dėlto prezidentas Sadatas ryžosi traukti ryšius su Maskva.

Kiekvienam taip pat aišku, kad sekretoriui Rogers ir Valstybės Departamentui labai nemalonu slapty pasikalbėjimų įrašymas ir juostelės. Bet yra pagrindo manyti, kad ir rusams turėjo labai nepatikti sekretoriaus Rogers prižadėta parama Egipto prezidentui Sadatui. Maskva, ko gero, patyrusi apie JAV pasiryžimą toliau nestraukti Artimuose Rytuose, nutarė pati daryti "nuolaidas" ne vien Egipte, bet ir Berlyne.

Teisybė, Egiptan atskrido Podgornas, bet jis jau ras šaukštus po pietų. Prezidento Sadato iš Egipto valdžios jis neišmes.

VLIKą, nors patys jame dalyvaudami, suniekina iki nulio. ALTE per K. Federaciją dalyvauja, tačiau prieš jį kovą paties negražiausias būdais. Politinės grupės niekina, tačiau į LB neša tik politines idėjas ir nuotaikas. Savo įtakoje turėdami vad. katalikų spaudą, per ją varo didesnę partinę liniją, negu bet kuri politinė grupė, kuri to vardo nesigėdi, kaip jie.

Skaudūs kaltinimai? Gal? bet atšviesti karčią ir, iš dalies, skaudžią tiesą. Tiems, kurie dar vis netiki "bičiulišką" liniją, gal pagelbės neseniai į paviršių iškilę du pavyzdžiai. Abu iš "bičiulių" pranciškonų spaudos: "Aidų" ir "Darbininko".

Prieš pusketvirtą metų vad. veiksmų konferencija pasiskaitė prieš patriotinių ekstremistų, esą, vienybei netarnaujančias pastangas. Kadangi veiksmų kurį laiką buvo padaryti ir laikraščių redaktoriai ir LB vadovai ir dar kažin kas, neauštubū, kad tokia rezoliucija, "bičiuliams" pasidarbus, ir praėjo. Tačiau kai niekas negalėjo įrodyti, kas tie ekstremistai yra, toji rezoliucija po kelių dienų buvo užmiršta, kaip apjuokos reikalas. Tik ne bičiulių. Kaip pats "bičiulis" redaktorius Juozas Girnius taria kovo mėn. "Aiduose", jau pusketvirtą metų praėjo, o niekas apie tai nekaltaba. Tad tarė jis ir pakalbėti, nors su žiburiu reikėtų ieškoti priežasčių, dėl tam nerimant klausimui kelti. Ir taip per visą pranciškonams brangiai kainuojantį puslapių redaktorius haugina visus nuo ty ekstremistų, kurie jo many.

ma yra didžiausi nenaudėliai. O nenaudėliai dėlto, kad kovoją prieš komunizmą. Mat, pagal "bičiulišką" liniją ne tie kalti, kurie padega namą, bet tie, kurie jį gesina ir gesindami kartais vandeniu apšiekia kaimyninius namus. Pagaliau tie, kurie kovoja prieš komunizmą daro dar ir kitokių "nusišaltimų": reikalauja pasiaiskinti tuos, kurie važinėja į pavergtąją Lietuvą okupacijos ar Lenino sukaktuvių švėsti, o paskiau neranda reikalo pasibarsyti pelenais kaktų ir paatgailauti; ginčijasi su tais, kurie ragina jaunimą važiuoti studijuoti marksizmo — leninizmo Vilniaus universitete; nenori bendradarbiauti su Lietuvos pavergtę ar jo lietuviškais agentais kultūrinio mainikavimo pretekstu ir pan. Tokie ty ekstremistų "nusišaltimai". Tik dėlto jie "Aidams" vėl ir parūpo. Iš kitos pusės kaip gi kitaip gali rašyti, kai vienas iš bičiulių lyderių, anot "Vienybės", išsikvietė iš pavergtos Lietuvos svečiuotis į New Rochelle ne ką kitą tik Moniką Revinskienę, kultūrinį ryšių su užsienio lietuvių draugijos tarnautoją. Tai be rodo tas pats p. Kazickas, kuris birželio 13 d. Čikagoje kalbės per Tautos sukilimo minėjimą. (Nors sunku patikėti, tačiau, atrodo, šį kartą reikia patikėti šia žinia, nes "Vienybė", žinia, bendradarbiavimo reikaluose, juk yra net šiočia (tokia specializacija). Negi vargšai "ekstremistai" darys: ar eis per dvarą gausi mušt, ar neisi gausi.

Kitokį šposą, deja, dar liūdnesnį neseniai iškretė ir vėlgė Tėvų Pranciškonų leidinys, kuris yra "bičiuliškai bičiulių" redaguojamas. Reikalas toks. "Draugas" 1971 m. gegužės 7 d. laidoje įsidėjo straipsnį pavadinimą "Pasaulis be Dievo išplėstė Lietuvai laisvę". Autorius — Prel. M. Krupavičius (Rodos po 50 metų spaudos patirties "bičiuliai" iš "Draugo" galėtų žinoti, jog mirusieji straipsnių nerašo. Negi sunku buvo pridėti poros eilučių paaiškinimą kaip tas straipsnis atsirado?). Tame straipsnyje, šalia kitų prasmingų minčių, didysis kovotojas už Tėvynės laisvę, valstybininkas, politikas ir kunigas taip rašo: "Tuo būdu mūsų laisvinamoji kova turi būti vedama dviem frontais: gamtinis ir antgamtinis. Gamtinėmis priemonėmis kovojas su tėvynės pavergtę VLIKą, antgamtinis — Bažnyčia per maldą ir atgailą" (mažo pabrūkta, J. Š.). Rodos sakinys juk nekaltas, krupavičiškai tiesmukas, teisingas, kalbą apie dvi institucijas — žemišką VLIKą ir antgamtinę Bažnyčią. Tačiau, skaitytojas turbūt jau atspėjo, taip reikalauja neatrodo "bičiuliams". O jei kas nors yra prieš "bičiulių" liniją, reiškia reikia mesti lau kan. Taip ir buvo. Tas pats Straipsnis (iš tikrųjų laiškas) 1971 m. gegužės 11 d. pasirodė "Darbininke". Patikrinus, atrodė, jog pažodžiui toks pats, tik be aukščiausio pabrūkto sakinio. Kas gi užkliuvo. Žinoma, ne Bažnyčia, o VLIKas. Tas pats VLIKas, kuriame "bičiuliai" dalyvauja, net jo vadovybėje. Tas pats VLIKas, kuriam a. a. Prelatas Krupavičius bene 10 metų vadovavo. Dabar gi tos keturios eilutės radę vietos straipsnyje ir "Drau

go" skiltyje, jau dingio iš "Darbininko".

Taip ir kyla klausimai. Kažin ar "bičiuliai" redaktoriai net nepagalvojo, kad toks elgesys yra VLIKą pajukiantis, ir įskaudinantis? Kad toks sakinių braukymas yra giliai pažeidžiantis jau mirusį autorių, kuris juk jau negali nei pasiteisinti, nei savo straipsnį patikslinti? Kad tai šlykštus pasityčiojimas ne iš paprastu korespondentėlio, bet iš vieno didžiausių moderniosios Lietuvos vyrų, kurie į tautą gimsta gal kartą per šimtmetį? Kad taip nepadarė ne komunistai ar "ekstremistai", bet vad. katalikų laikraščio katalikai redaktoriai, laikraščio, kurį leidžia kunigai pranciškonai, kad tai padarė prieš mirusį seną kunigą?...

Taip ir kyla klausimai. Tėvams Pranciškonams (iš tikrųjų ir Marijonams ir Jezuistams, nes ir jų keliai nebėra be dulkių), kas dedasi į jų piligriminėje kelionėje prie Viešpaties? Negi partinis "bičiuliškumas" yra tiek visa apėmęs, kad reikia niekinti savas institucijas ir mirusius didvyrius, kad išbaltinti savo grabus? Ne gi nėra mūsųose žmonių, kurie tiesą mylėtų daugiau negu "bičiulišką" kameraderiją ir jos "principus"? Negi neatsiras nei vieno Tėvo Pranciškono, kuris po tokių prajovų nepasakys viešai, atvirai ir garbingai — užtenka! Kiek dar vi suomenė turi laukti, kad vėl iš katalikiškų laikraščių švies tiesa, meilė ir patriotizmas? Juozas Šipaila

KOMBINACIJA

Gatejė stovi mergiotė ir griaudžiai verkia. — Ko verki, mergelė? klausia praeinantis gerąsirdis. — Turėjau 50 centų ir pametau, atsakė mergiotė ir vėl paleido verkti. — Štai tau 50 centų, nebe-verk. — Mergiotė dar garsiau paleido verkti. — Tai ko dabar verki? Juk turi 50 centų. — Kad būčiau nepametusi, dabar turėčiau visą dolerį, ji atsakė kukliodama.

HENRIKAS TOMAS - TAMAŠAUSKAS

LIETUVIŠKASIS PAMARYS

II-oji dalis

17

Paprastai, kur tik vandens paviršių skrodžia įvairūs laivai ir burlaiviai, juos valdo ir aptarnauja tvirtos vyriškos rankos. Laivininkų gyvenimo nelydi ištaiga, jų darbas ant laivo yra visada sunkus, surištas su nuolatine įtampa ir dažniais pavojais, bei reikalaujantis ištermės ir žvalumo. Bet jie dažniausiai patys pasirenką šią profesiją, juos vilioja atvirų vandenų plotai ir su laivininkyste surištas, nuolat besikaitaliojantis ir nuotykingas, kad ir nelengvas gyvenimas.

Pamario moterys gi šį laivininkų ir žvejų gyvenimą būdą jau taip sakant randa savo lopsį. Joms nėra kitokio pasirinkimo. Dar lopsį būdamos, jos jau buvo migdomos laivą besibūvojančių bangų, ar iš saldaus vaikystės miego išbudinamos audrų metu švilpiančių vėjų ir įnirtingai į laivo šonus besidaužančių putotų bangų kelių. Taip visą gyvenimą, dieną ir naktį jų kasdieniniai palydovai ir likimo bendrais buvo nuolat besikeičiančių nuotaikų vandenų elementai.

O kurgi jau suaugusi nuotaka ras sau jauniki, jei ne kitoje tokio pat laivininko ar žvejo šeimoje. Jauni laivininko ar žvejo sūnūs, norėdami tapti savistoviais, iš tėvų paveldi jų turėtą baidoką ar burlaivį. Jiems tai reikia moters, kuri apie laivus nusimano, yra prie jų pripratusi ir taip sakant ant vandens užaugusi, kuri ant laivo denio jaučiasi lygiai taip pat namuose, kaip ir ant tvirtos žemės. Ji turi gerai pažinti ir vėjo kaprizus, bei žinoti ko iš jų galima tikėtis upių ar marių vandenyse. Jai reikia dažnai ir vairininko bei matro-

so pareigas atlikti, nes laivininko duona niekad nebūna tokia sodri, kad jis galėtų savo darbui samdytis ir vyriškas svetimųjų pagelbininkų rankas. Bet tai nereikia, kad laivininkas ir žvejas savo gyvenime vien tik su skurdu turi grumtis. Jo uždarbis yra neblogas, tuo jis yra sezoninis. Iš to, ką per vasarą uždirba, turi ir per žiemą išteksti, nes žiemos šalčiams ir ledui sukaustius vandenį, jų darbymetė užsibaigia ir laivai ilgus žiemos mėnesius turi be darbo prastovėti uostuose. Tuos mėnesius laivininkai su šeimomis pralei-

džia savo gimtuose kaimuose ar tai panemunėse, ar tai pamaryje.

Savo profesija laivininkai daug kuo išsiskirdavo iš kitų lietuvininkų, gyvenančių pamario lygumose. Laivininkų sūnūs visada žmoną imdavo iš panašios laivininko šeimos. Laivininkų moterys dažniausiai būdavo labai dailiai nauaugusios saulės ir vėjų išbučiuotų skruostų melsvaakės, tiesios ir lieknos net ir vyresnio amžiaus pasiekusios. Joms tekdavo su savo laivais dažnai lankytis įvairiuose dideliuose miestuose, tad ir rengdavosi jos su miestiečių skoniu, bei pasižymėdavo aštrių ir gyvu samojum, taip pat buvo ir pilnai savimi pasitikinčios visose jas supančio gyvenimo aplinkybėse. Užtat, joms vos iš laivo į krantą išlipus, praeivis į jas tučtuojau atkreipdavo žingėdų dėmesį. O žiemos laike per pasilinksmimus, šokus, šventes ir vakarėlius, jos buvo nepavargstančios šokėjos, kurioms niekad netrūkdavo šokdintojų.

Laivininkai ir vestuvės keldavo tik žiemos metu, kada tam turėdavo pakankamai laisvo laiko. Tad ir pirmųjų krikštynas dažniausiai išpuldavo švęsti jau vėlyvo rudens mėnesiuose, darbams ant laivų vėl einant prie galo.

Bet vasaros sezono metu laivininkų moterų darbams nebuvo galo ir joms nebuvo laiko kada tigniauti ar linksintis lygiai kaip ir jų seserims prie ūkio darbų. Mažoje kabinos virtuvėlėje ji turėdavo valgi paruošti, o ir pačiame laive viską svariai ir tvarkoj užlaikyti. Laivui atvykus į didesnius uostus ar tai Klaipėdoje, Karaliaučiuje ar Dancige, jos galėdavo atsipūsti, nes kroviniai čia būdavo pakraunami ar iškraunami mechanizuotų kranų pagalba, tad masyvų jėgos panaudoti nereikėdavo. Bet tie patogumai nevisur būna, ypač mažesniuose antraciliuose žvejų kaimų uostuose ir čia reikia pačiai laivo įgulai savo priemonėmis krovinius pakrauti ar iškrauti ypač kai gabenama medžio, akmenų, plytų, lentų ar panašius krovinius.

Nemunyno kaimas ant to paties vardo upės krantų

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2833 W. 63rd STREET
Ofiso telefonas: PROspect 8-3229
Rezid. telefonas: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto.
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012
Telef.: PROspect 8-1717

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.
Rez.: 3241 WEST 64th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, treč.
ir sekmadieniais susitarimu.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., W 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadieniais uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonas: GARDen 3-7278
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį ir penktadienį
nuo 9 iki 11 p. p.; antradienį ir ketvirtadienį
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o šeštadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksadieniais ir trečadieniais
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiad.
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
nuo 9 iki 12 val. vak. pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonas: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonas: GIBson 8-6195
Pirma ligoninė pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonas: HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefonas: GI 8-6195

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TIKRŲ SKAITŲ
Lietuvių laikraštis ir savaitinis
ir progos skaityti tikrai per
NAUJIENAS

Joniškėčių Labdarybės ir Kultūros Klubo Valdyba 1971 metais. Iš kairės: A. Jusas — ko-
respondentas, Helen Vengeliuskas — vicepirmininkė, Julija Sačauskas — pirmininkė, Vale-
rija Samuolis — išdalininkė, Anna Klimas — kontrolės raštininkė, Antoinette Kalys — nutari-
my raštininkė ir Bernice Zengulis — finansų raštininkė.

Brighton Parkas

Joniškėčių klubo 45 metų
kultūrinė veikla

Joniškėčių Labdarybės ir
Kultūros Klubas labai svarbus
virš 45 metų sukakties proga
skaitlingas susirinkimas įvyko
antradienį, gegužio 4 d., žino-
moj Talman salėje. Pirminin-
kei Julijai Sačauskaienei susi-
rinkimą atidarius, vienos minu-
tės atsisojimu pagerbtas buvęs
geras klubo ir kitų organizacijų
mišres veikėjas Petras Bellon-
Baliūnas, apie kurio ilgų metų
naudingą veiklą pirmininkė pla-
čiau susirinkimui paaiškino ir
klubo vardu pareiškė gilią užuo-
jautą Petro dukrai, žentui bei
visiems artimiesiems draugams
klubičiams. Taipgi tuo pačiu
narių atsisojimo momentu pa-
gerbtos visos motinėls - mo-
čiutės ir jų metinio pagerbimo
proga. Kiekvienai jų buvo pri-
segta gėlė su linkėjimais viso
geriausio.

Prie klubo prisirašė nauja na-
rė, Kazimiera Gurskis. Raštin-
ninkės Antoinette Kalys skaity-
tas protokolais ir bendrai visos
valdybos pranešimai priimti su
pagyrimu.

GRADINSKAS

NESIOJAMAS STEREO
PATEFONAS
TIK \$46.95
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRONTier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dieno iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS I LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

Jeigu šiais 1971 metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba iškviesti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, nes vėliau
jū tikrai pritrūks.
Vladas Raskauskas pirmas pradėjo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Atelancija va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Pirmosios dvi jau pilnos, bet liepos 6,
19, 26 ir rugpjūčio 9 d. ekskursijose
dar yra kelios laisvos vietos, bet joms
reikia skubiai registruotis. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

LIETUVIŲ FONDO KONFERENCIJA

Lietuvių Fondo pirmoji JAV
rytų pakraščių konferencija įvy-
ko š. m. gegužės 15 d. New Yor-
ke, International viešbuty, šalia
Kennedy aerodromo. Dalyvavo

Klubo finansinis turtas siekia
per 16 tūkstančių dolerių. Na-
rių yra didokas skaičius. Skai-
tytas laiškas nuo vėlionio Pe-
tro Bellon dukros vyro, kuris
dėkoja klubui už gėles, klubie-
čiams už gausų dalyvavimą šer-
menyse bei laidotuves.

Smagaus vakarėlio, įvykusio
kovo 14 d. Hollywood salėje,
pranešimą padarė Emilija Sur-
vila. Iš jo sužinojome, kad va-
karėlis gerai pasisekė ir davė
gražaus pelno. Užtai visiems sa-
vo darbu prisidėjusiems, ypač
komisijai, nuosirdžiai padė-
kota.

Išrinkta komisija piknikui iš-
siųs narių: Julijos Dikšas, Anna
Rudys ir Kasparo Kriščiūno.
Piknikas įvyks liepos 5 d. O.
Brugulienės sodyboje. Prie ko-
misijos priskirti ir pikniko sve-
čių patarnautojai.

Susirinkimui atsilankė Da-
rius Girėno Veteranų posto
atstovas, kuris prašė Joniškė-
čių Klubą prisidėti finansiskai
prie pastatymo vėliavų Lietu-
vių Tautinėse kapinėse. Sve-
čias nurodė, kad vienas vėliavos
stiebas be vėliavos kainuoja
\$95. Ant jo bus užrašyta klubi-
bo vardas. Taipgi pasakė, jog
bendrai darbuojasi su Don Var-
no Veteranų postu įsigijimui vė-
liavų ir gal atsisiras gėraiščių,
kurie paaukos stiebams vėlia-
vas.

Svečiui apleidus salę, vienba-
liai nutarta iš izdo paaukoti
\$95.
Pirmininkei pranešus, kad su
šiuo susirinkimu mes švenčia-
me klubo 45-kių metų sukaktį,
jos pranešimas sutikta kaip
staigmena, ir pasipylė gausūs
aploдиментаi.

Manau, kad niekuomet anks-
čiau nebuvo atšventę tiek
daug gimtadienių, kaip šiame
susirinkime. Štai tie gimtadien-
niai: Jūlytė Sačauskas, Marytė
Radziukėnas, Onutė Klimas,
Marytė Huck - Marcinkus, Agnė
Deikus, Antoinette Sabalius-
kas, Jūlytė Kazakauskas,
Valerijos Radavičienė, Antani-
nos Aukštaitis ir Balio Mulio-
liaus. Iš jų į susirinkimą neat-
silankė Marytė Marcinkus ir
Balys Muliolius. Taigi mes net
pavargome bedainuodami vi-
siems sukaktuviniams "Il-
giausių metų"... Pakviestas
fotografas padarė keliolika nu-
otraukų valdybos bei viso susi-
rinkimo dalyvių.

Susirinkimui pasibaigus prie
gausių vaišių stalo draugiskai
pasisvečiavome. Buvo ir didžiū-
lis tortas su žvakutėmis. Gim-
tadienininkai mus vaišino už-
kandžiais, kavute bei kitais kar-
štais gėrimais. Visi patenkinti
išsikirstėme.

Šia proga noriu padėkoti mū-
sų klubo gerbiamesiems veikė-
jams, Marytei ir Frank Strauk-
shus, kurie po susirinkimų su
savą mašiną mane parveža
namo.

A. Jusas

Liet. Fondo vadovai, atvykę iš
Čikagos: Tarybos pirmininkas
dr. G. Balukas, valdybos pirm.
dr. K. Ambrozaitis, Fondo steig-
ėjas, dr. A. Razma ir Investa-
cijų komisijos pirm. H. Daras.
Posėdžiuiose, šalia Fondo vado-
vų iš New Yorko, narių iš ap-
linkinių vietovių, dalyvavo ir
visa eilė žinomų ne tik New Yor-
ko lietuvių veikėjų. Buvo atvy-
kęs Lietuvos gen. konsulas New
Yorko A. Simutis, Vliko pirm.
dr. J. K. Valiūnas, JAV Liet.
Bendruomenės Valdybos pirm.
V. Volertas ir kt. Visi jie, L.
Fondo pastangas finansiniai
sėpti lietuviškos išlaikymą Ame-
rikoje, jaunimą, lietuviškas mo-
kyklas, aplamai — stiprinti lie-
tuvių kultūros barus šiame kraš-
te — nuosirdžiai sveikino ir L.
Fondui linkėjo sėkmės ateity,
jam greičiau pasiekti užsimo-
tiko — surinkti vieną mili-
joną dol.

Konferencijai pirmininkavo,
pasikeisdami, Vliko Valdybos
narys R. Kežys ir J. Brazaus-
kas, prezidentu dar buvo pa-
kviesti A. Rukys ir J. Vytyvie-
nė — sekretorė.

L. Fondo konferenciją New
Yorko atidarė dr. J. Kazickas,
vadovaujantis L. Fondui New Yor-
ke. Jis džiaugėsi, kad L. Fon-
das pasigėrėtinai auga, nugalė-
jęs net 1969-70 m. sunkumus,
i kuriuos buvo patekusi pa-
našios JAV organizacijos.

Sekė L. Fondo vadovybės pra-
nešimai. Tarybos pirm. dr. G.
Balukas pažymėjo, kad Fondui
ypatingai rūpi lietuviškos išlai-
kymas išeivijoje. Akys nuolat
krypsta į jaunimą. Per apie 9

metus L. Fondas lietuvių kul-
tūros vertybėms jau yra paau-
kojęs apie 132,000 dol. Balukas
atkreipė dėmesį, kad liuanis-
tams remti Fondas parėmė Či-
kagos universitetą, be to, Ford-
hamo universiteto liuanistikos
kursams, šią vasarą, paskirta
4,500 dol.

L. Fondo Valdybos pirm. dr.
K. Ambrozaitis apžvelgė bendrą
L. Fondo padėtį. Per aštuone-
rius metus narių skaičius pakilo
iki 2,800. L. Fonde dalyvauja
165 organizacijos. Daugiausia,
iš paskirų profesijų, yra suau-
koję JAV lietuvių gydytojai —
jų įnašai sudaro per 108,000 dol.
— tai sudaro 17 proc. visų aukų.
Toliau seka kunigai, inžinieriai,
architektai ir kt..

Fondo Investacijų komisijos
pirm. H. Daras plačiai apžvelgė
Fondo finansinę istoriją bei nuo-
latinį augimą. Dabar Fondas jau
yra sutelkęs per 675,000 pagrin-
dinio kapitalo. Fondas kasmet
daugiausia lietuvių kultūrai
augti paskirsto, iš nuošimčių,
po 31,000 ir pan. dol., tuo tarpu
prašančių paremti bendra suma
siekia net 100,000 dol. Fondui
pasiekus vieną mil. dol., metinė
paramos suma sieks 50,000
dol. Diskusijų metu pabrėžta:
po žydu, jokia kita tauta neįs-
tengia parodyti tokio entuziaz-
mo, kaip lietuviai. Tokio Fondo
neturi jokia kita tautybė JAV.
Apie Fondo paskirstymą kal-
bėjo, vietoje negalėjusio atvyk-
ti dr. J. Valaičio, — Fondo steig-
ėjas dr. A. Razma.

Rezoliucijų komisija — pirm.
dr. V. Paprockas, nariai A. Sa-
balis ir J. Maurukas — pateikė
suvažiavimo rezoliuciją. Joje iš-
kelta Fondo reikšmė, sutarta,
kad Fondas ugdo lietuvių kultū-
rą ir remia lietuviškos išlaikymo
pastangas.

Posėdžio metu buvo premijų
įteikimo iškilmės. Rašytojui Ka-
ziui Bradūniui, atvykusiam iš
Čikagos, buvo įteikta Liet. Ra-
šytojų Draugijos metinė pre-
mija, už jo naują knygą "Donelai-
čio kapas". Premijos mecenat-
as — L. Fondas, dabar kasmet
rašytojų premijoms skiria po
1,000 dol. Premiją teikiant, kal-
bėjo L. Rašytojų D-jos pirm. T.
L. Andriekus, OFM ir pats lau-
reatas, K. Bradūnas. Andriekaus
žodžiais, garbė L. Fondui, nes
jis įvertino kūrybos jėgą tautai.
K. Bradūnas pažymėjo, kad "ste-
buklais kartais galime tikėti —
ir L. Fondas yra tokiu stebuklu".
4,500 premija — auką paremti
liuanistikos kursams Fordha-
mo universitete, dr. Balukas

įteikė L. Bendruomenės pirmi-
ninkui Vyt. Volertui.
L. Fondo pirmasis rytų pa-
kraščių sąskrydis baigtas ban-
ketu, su menine dalimi. Jo metu
L. Fondui buvo surinkta 7,280
dol. (E)

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausios gėlės ir vainikai antka-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDS 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS
10821 So. MICHIGAN AVE. Phone Commodore 4-2228
649 EAST 162nd ST. Phone COMmodore 4-2228
South Holland, Illinois

Evangelikų Liuteronų Žiono bažnyčios
klebonui

DR. JONUI PAUPERUI
mirus,

Jo žmonai, sūnams su šeimomis ir gimi-
nėms reiškiamė giliausią užuojautą.

Ida ir Balys Karazijai

A. A.
SOFIA ADOMAITIS
Gintilaitė

Gyv. 2342 W. 23rd Street
Mirė 1971 m. gegužės 26 dieną, 7:00 val. ryto, sulaukus 76 metų
amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Telšių apskr., Lieplaukės parap.
Amerikoje išgyveno 56 metus.
Paliko nuliūdę: vyras Joseph, sūnus Felix, marti Lillian, dukrė
Phyllis, žentas Harry Benkowski, anūkai — Roberta Ketter, jos vy-
ras Henry, Russel ir Paula Adomaitis, 3 proanūkai — David, Kathy
ir Maureen Ketter bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Ketvirtadienį, 5 val. vak. kūnas bus pašarvotas Lack (Lackawicz)
kopyčioje, 2314 W. 23rd Place.
Šeštadienį, gegužės 29 dieną 9:00 val. ryto bus lydimas iš kopy-
čios į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus
laidojama Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Sofia Adomaitis gimines, draugai ir pažįstami nuošir-
džiai kviečiami dalyvauti laidotuvs ir suteikti jai paskutinį patar-
navimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, dukrė, sūnus, giminės.
Laidotuvių Direktorai Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. VI 7-8672.

IV Dainų šventės VIDAUS tvarkos komisija. Iš kairės į dešinę: Vytenis Šilas, kom. pirm., Irena Smieliauskienė ir S. Jonas Paronis. Stovi: ps. Aldona Jovarauskienė, ps. Dalia Dundziliūnė ir ps. Albina Ramanauskienė. Trūksta s. Zigm. Jaunius. Komisija suorganizuoja bilietų kontrolę prie įėjimų į salę ir publikos susidomimą — vietų nurodymą, pasitaikant lietuvių jaunimo organizacijoms.

Bostono paštas beveik "pralenkė" čikagieški!

Keleivis žinioje, pavadintoje "Vėžlys yra greitesnis už Bostono pašta", rašo:

Siomis dienomis Bostono paštas viršininkas paskelbė, kad laisvą įmesti iki 4 val. popietį į dėžutę prie pašto įstaigos, kitą dieną pasieks didesnius miestus, kurie yra 600 mylių atstume nuo Bostono.

Ar taip iš tikrųjų bus, patirsime vėliau, o štai kolkas mes žinome, kad So. Bostono paštas gegužės 4 d. įmestas ir antspauduotas laiškas adresatą pasiekė tik gegužės 10 d., nors tas adresatas gyvena vos pusės mylios atstume nuo So. Bostono pašto.

Wisconsinso universitete tyrimais ir stebėjimais prieita išvadų, kad kiškiai ir kralikai savo ilgus ausis naudoja kaip radiatorius vienodėsei kūno temperatūrai palaikyti. Kada yra šalta,

ta, jie savo ausis laiko priglaudę prie kūno, sulaikydami šilumos radiaciją. Karštą dieną jų ausys yra atokiau nuo kūno.

Vienas Texas valstijos biznierių, po kelių išlaužimų į jo verslo vietę, įsigijo dar iki šiol negirdėtą apsaugą. Jis pasigavo 7 barškuoles gyvates, kurias dieną laiko narve, o naktį paleidžia saugoti savo biznį. Nuo to laiko išlaužimų ten nebuvo.

AKIŲ LIGA

Pas akių daktarą ateina pacientas ir be žodžio pradeda nusivilkinti drabužius.

Ponas, sako daktaras nustebęs, tamsta turbūt paklydai. Aš esu akių daktaras!

Tvarkoje, tvarkoje atsako pacientas nusivilkęs marškinius ir rengdamasis mautis kelnes.

Aš esu akių daktaras. — šaukia daktaras. — Supranti, akių, akių!

Pacientas tuo tarpu baigęs išsirengti atsuko daktarui užpakalį ir rodydamas savo sėdynę išaugusį spuogą sako:

Matote, ponas daktare, tą spuogą? Kai tik aš atsėdau, taip man iš akių ašaros ištryškta!

KUBA IR KUBANĖ

Maskvos "Pravdoje" pastebėtas sekantis "klaidos atitaisyimas": "Netiesa, kad Kuboje išsikėlė sovietų kariuomenės desantas. Tiesa yra, kad tenai apsigyveno grupė savanorių Kubanės kazokų".

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Gali vėl pakilti telefono kainos

Illinois Bell Telephone bendrovė vėl galvoja pakelti savo kainas vartotojams, nes darbininkai pareikalavo didesnių algų ir net žada streikuoti, jei jų reikalavimai nebus patenkinti. Streikas gali įvykti birželio viduryje.

Darbininkai reikalauja 25% algų pakėlimų ir dar įvairių priedų bei kainų kilimo garantuotų priedų, kad kylant įvairioms pragyvenimo kainoms automatiškai būtų pakeliami ir atlyginimai. Amerikoje yra 450,000 telefonų darbininkų, o Illinois — 10,500.

Dingo "Čikagos plano" pinigai

Darbo departamento valdininkai atvyko į Čikagą ieškoti dingusių pinigų. Tie pinigai buvo skirti vadinamam "Čikagos planui", kuris turėjo paruošti "mažumų" darbininkus dirbti statybose ir priklausyti unijoms. Kai Čikagos Statybos Tarybos išdėdė išrašė nedidelį čekį, o bankas pranešė, kad nėra sąskaitoje pinigų tam čekiui padengti, paaiškėjo, jog trūksta apie 70,000 dolerių.

Kažkur dingo ir 2-ro wardo aldermanas Fred Hubbard, de mokratas, kurio prokuroras ieško, nes tik jis gali paaiškinti, ar ant 12 čekių parašyta jo pavardė yra tikrai jo ar gal, padirbtą kokių piktdarių. Aldermano nėra nei namie nei įstaigoje jau nuo ketvirtadienio.

TRUMPAI

Lietuvių Tautinėse Kapinėse yra Didžiojo Tautos Žadintojo Dr. Vinco Kudirkos ir čia palaidotų artimųjų jo bendradarbių. Vieno iš Varpininkų judėjimo steigėjų bei pirmojo Varpo

redaktoriaus Juozo Adomaičio — šerno ir buv. Lietuvos Prezidento Dr. Kazio Griniaus paminklai. Varpininkai pagerbė šiuos žymiųjų mūsų Tautos laisvės kovotojų darbus Mirusiųjų Atminimo gegužės 31 dieną prie jų paminklų padės gėlių.

Vyt. Didž. šaulių kuopos šauliai gegužės 31 (kapinių puošimo) dienos ryte 8 val. 30 min., renkasį Sv. Kazimiero kapinėse 111 ir Pulaski gatvių kampe, 9 val. organizuotai bus lankomi mirusieji šauliai.

Paieškomas William Macijauskas, arksčiau gyvenęs 2610 N. 74th Ct., Elmwood Park, Illinois. Patį Macijauską, giminės arba jį pažinusius prašome atsiliepti tokiu adresu: Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko dr. K. Bobelio pastangomis mielai sutiko dalyvauti kalbėtoju baltosios birželio įvykių ir lietuvių 30 m. sukilimo minėjime kongresmanas Edward J. Derwinski, kuris pasireiškia antikomunistine veikla ir yra didelis pavergtųjų tautų bičiulis. Iškilmingas minėjimas įvyks 1971 m. bir. mėn. 13 d. Sv. Kryžiaus parapijos salėje. Jį organizuoja Chicago Lietuvių Taryba ir L. B. Vidurio vakarų apygarda.

Antanas Sukauskas, Detroit Mich., SLA ir kitų lietuvių organizacijų veikėjas, kartu su sūnum verslo reikalais buvo atvykęs į Čikagą, ta proga aplankydami Naujienas.

Dail. Slacia Lukošius, baigusi Chicago Meno institutą, birželio 6 d. atidaro savo darbų parodą "Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje. Ji yra registruota slaugė ir dirba toje srityje. Jos kūrinių vaizduoja žmogaus džiaugsmo ir skausmo momentus.

Helen M. Gudaitis yra McGuane Parko teatro direktorė Bridgeporto apylinkėje. Tas teatras yra jau sėkmingai pastatęs keletą scenos veikalų.

Viktoras Babarskis, Michael ir Aleksas Nausėda taip pat Vytautas Ribskis yra De La Salle instituto garbės studentų sąrašuose.

Pranas Kaminskas, Naujienų skaitytojas, vasarą pranešė Westfield, Wis., lietuviams gerai žinomoje Harris viloje. Toje apylinkėje gyvena arba turi vasarvietes daug lietuvių.

Paula A. Stasiūnaitė, gyv. Beverly Hills apylinkėje, gavo iš Amerikos legiono Illinois švietimo komiteto 800 dol. stipendiją. Dešimt tokių stipendijų buvo paskirta šios valstijos ribose gyvenantiems kandidatams.

Darius Lapinskas režisuoja 3 veiksmų vaidinimą "Palikimas". Jis yra artimas

Britų aktorė Gladys Cooper sulaukė 81 metų, tačiau vis dar vaidina Londono teatre.

HELP WANTED — FEMALE Darbininkių Reikia SECRETARY For general manager of security police comp. Must type 40 w. p. m. Mr. CLEMMONS, 994-8702

HOUSEKEEPER For city family. Near Loop. 5 day week. Go. Gen. housework. Laundry. Baby sitting. Good salary. References. Some English necessary. 943-1611

EXPERIENCED WOMAN for general housework one day per week. Two adults. No ironing. Top wages. references. North Evanston. Some English necessary. Call 475-3122

FOR WORKING WOMAN, dependable woman wanted 5 half days or 3 full days per week. General housework, salary open, references. Good transportation. Mid North. Some English necessary. evenings and week ends.

HELP WANTED — MALE-FEMALE Reikia Darbininkių ir Darbininkių

CUSTODIANS Couple to maintain synagog in Devon-Lincoln area. Excellent salary plus rent free furnished apartment on premises with all utilities. Good opportunity. Must speak English. Call this Wednesday and Thursday or Tuesday, Wednesday, Thursday of next week for appointment. 539-9060

gimnaisit Amerikos lietuviams gerai pažįstamo aktoriaus ir režisieriaus taip pat masinių vaidinimų autorius Gasparo Veličkos, sukūrusio šviesų Lietuvos ūkininko tipą ir sugebėjusio tinkamai pavaizduoti scenose gyventojų bei lietuviško jaunimo būitį. Vaidinimai įvyksta šį savaitgalį Jaunimo centre.

Kan. Vaclovas Zakarauskas, Marquette Parko lietuvių parapijos vikaras, atšventė 40 metų kunigystės sukaktį. Jo bičiuliai ta proga suruošė Beverly Country klube vaišes.

Christine Austin registruoja dalyvius K. Augusto ir J. Šmotelio pagerbimo vakarienėi, kuri įvyks gegužės 29 d. 7 val. vakare Sharkos restorane, 7840 So. Western Ave. Į rengėjų komitetą įeina Emma Petraitienė ir Algirdas Budreckas.

Čiurlonio Ansamblio Koncertas Čikagoje, š. m. birželio 5-6 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. ir sekmadienį, 3 val. p. p. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Pelnas skiriamas persikojamajai Bažnyčiai Lietuvoje remti.

Bilietai: Marginiuose ir pas platintojus. Kviečiame visus dalyvauti. Pasistenkite bilietus anksčiau įsigyti.

Koncertui Rengti Komitetas

Chicago Lietuvių Opera pirmą kartą rengia pikniką šį sekmadienį, gegužės 30 d. Buco piknikų vietoje, Willow Springs. Piknikas bus labai įdomus: su dainomis, įvairiomis dovanomis ir turtingomis vaišėmis. Visas to pikniko pelnas, jei tokio bus, yra skiriamas būsimiems Operos dideliems užsimojimams įgyvendinti sekančio sezono metu. Visi kviečiami šio sekmadienio popietę praleisti su Opera bepiknikaujant pavasario gamtoje ir tuo būdu prisidedant prie Operos kasos papildymo. (Pr).

LB Jaunimo Teatras šio mėnesio 29, 30 ir 31 dienomis Jaunimo Centre stato Anatolijaus Kairio 3 v. dramą PALIKIMAS. Bilietai po 3 ir 2 dolerius gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St. arba prie įėjimo vaidinimų dienomis. Visų spektaklių pradžia — 8 v. v. Bilietus prašoma įsigyti iš anksto, nes visos eilės numeruotos. Veikalą režisuoja komp. Darius Lapinskas. (Pr).

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — Pardavimui PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISU INFORMACIJŲ, KREIPKITE: MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS J. BACEVIČIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

SKUBIAI parduodamas mūrinis namas: maisto krautuvė ir du butai Brighton Parke. 2 BUTAI ir šalia tuščias sklypas Brighton Parke. BIZNIO PATALPA ir 3 butai. Gražiai atrodantis mūrinis namas Marquette Parke.

SIMAITIS REALTY 2737 WEST 43 STREET CL 4-2390

K. ERINGIS CALIFORNIA SUPER SERVICE Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t. 4824 So. CALIFORNIA AVE. CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9322

PERKRAUSTYMAI MOVING Leidimai — Pilna apdrauda ZEMA KAINA R. ŠERENAS 2047 W. 67th Pl. WILBROOK 5-8063

HOME INSURANCE Call: Frank Zapolski 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654 State Farm: Fire and Casualty Company

TERRA Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Telef. 434-4660

DAŽAU NAMUS IŠ VIDAUS IR LAUKO Valau kilimus ir baldus. Pilna apdrauda. L. RUDIS Tel. CL 4-1050

A. & L. INSURANCE & REALTY A. LAURAITIS INCOME TAX 4645 So. ASHLAND AVE. LA 3-8775 (Currency Exchange įstaiga) Pigūs automobilių draudimai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. VA 7-5980

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA: Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išimokėlimo sąlygos. J. BACEVIČIUS 6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

BUTŲ NUOMAVIMAS SAVININKAMS NEMOKAMAI Namų pardavimas, pirkimas. Įvairūs draudimai.

BUD'S REAL ESTATE BALYS BUDRAITIS 4307 So. Kedzie, Chicago TEL. — 254-5551 1339 State St., Lemont, Ill. TEL. — 257-5542

NIEKUR GERIAU 1 1/2 AUKŠTO 20 metų mūras. Gražūs 2 butai, uždari pušų porčiai, naujas stogas, gazu šildymas, 2 auto garažas, platus sklypas, arti mūro. Nėra neužprasto — \$33,500. SKONINGAI MODERNUS 7 kambarių mūras ir 2 auto garažas. Tvarka švara, tvarka ir graži gatvė arti ofiso. \$23,900.

PRIE BAZNYČIOS ir vienuolyno dvim butam 30 pedų sklypas už \$10,900. PAJAMŲ mūro bungalow: vienas didelis švarus butas apacioje ir kitas 3 kambarių atskiras viršuje, moka 70 dol. nuomos. Artima smagi vieta. \$19,000.

5 BUTŲ gelsvas mūras — 2 x 5, 2 x 3 ir 1 x 4 kambarius, 3 auto mūro garažas, du bloki nuo parko. \$47,000. PRIE PAT MARQUETTE PARKO apyvarne mūro rezidencija. Savininkas iškeliamas išvažiuoja. Greitas pasiūlymas. \$29,000.

8 BUTŲ 15 metų šviesus 2 aukštų mūras prie Evergreen. Rūsūs, beiboard šildymas, elektriniai pečiai, 50' sklypas. \$14,000 pajamų, apie \$25,000 imokėti, tik \$75,500.

Valdis Real Estate 7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

10 BUTŲ, mūras, alum. langai. Šil. gazu. Gražūs pastatas. Apylinkė 62-ra ir Talman. Tik \$79,500. 6 1/2 KAMB., 18 metų mūr., šil. gazu, irengtas rūšys. 2 1/2 vonios. 2 autom. garažas. Apylinkė 68-tos ir Pulaski. \$26,900. 1 1/2 AUKŠTO 12 metų mūrinis. Šiluma gazu, centrinis šildymas, gražiai irengtas rūšys. 2 auto garažas. Beveik dviebus sklypas. Apylinkė 47-tos ir Pulaski. \$37,500.

2 PO 5 MURINIS. Nauja šiluma gazu, alumininiai langai, 2 automobilų garažas. Marquette Parke. Tik \$28,900. 3 MIEGAMŲ avanaujis mūras. Šiluma gazu, alumininiai langai, centrinis šildymas. 2 automobilų garažas, 71-mos ir Troy apylinkės. \$29,000.

NERIS REAL ESTATE 3009 WEST 63rd STREET Tel.: 471-0321

5 KAMBARIŲ beveik naujas bungalow geroje pietvakarių apylinkėje. Įrengtas beismantas. Tel. CL 4-2390

ALSIP, ILL. Delux 18 apartment building fully rented. Phone 424-7796 after 6 P. M.

6 ROOM, 3 BEDROOM Brick bungalow near 68th and St. Louis. New gas hot water heat, immediate possession. \$23,900. Also have other properties. Call TONY POWELL 434-3400 or 735-1968

BUILDERS AND CONTRACTORS Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR Irenų naujus ir perstatan senus visus rūšių namų apšildymą, pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irenų vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai. Turu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

DOMAS ŽUKAUSKAS HEATING & SHEET METAL 4444 So. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60609 TEL.: VI 7-3447

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINI DIENRAŠTĮ "NAUJENAS"